

Memo Meicirculaire 2021

Gemeente Diemen

INHOUD

Advies.....	2
Samenvatting	2
Leeswijzer	4
Toelichting mutaties Meicirculaire 2021.....	4
Uitgangspunten berekening	4
Tabel mutaties	4
Ontwikkeling accres en hoeveelheidsverschillen	6
Ontwikkeling WOZ korting.....	7
Taakmutaties	7
Extra middelen jeugdzorg.....	7
Wet Openbaarheid bestuur	8
Overige diverse kleine taakmutaties	8
Integratie- en Decentralisatieuitkeringen.....	9
Maatschappelijke begeleidingstatushouders.....	9
Inburgering.....	9
Armoedebestrijding kinderen	9
Aanvullende Coronapakket	9
Heroriëntatie zelfstandigen.....	9
Jeugd aan Zet.....	9
Overige Coronacompensatie 2021	10
3 D's Sociaal domein	10
Participatie	10
Voogdij 18+.....	10
Overige ontwikkelingen circulaire.....	10
Extra middelen gemeentefonds 2022 Jeugdzorg	10
Corona ontwikkelingen via gemeentefonds	11
Inkomstenderving.....	11
Cultuur en Buurt- en Dorpshuizen	11
Meerkosten corona 2021 - Wmo 2015 en Jeugdwet	12
Corona ontwikkelingen via specifieke uitkering	12
Zwembaden en ijsbanen	12
Toezicht en Handhaving	12
De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	12
Herijking gemeentefonds	12
Advies ROB en nieuw onderzoek.....	13
Reactie Minister BZK en nieuw tussentijds onderzoek	13
Bijlage 1 Compensatie corona steunmaatregelen 2021 Diemen t/m Mei.....	14

ADVIES

- De financiële consequenties 2021 te betrekken bij het opstellen van de eerstvolgende kwartaalbrief 2021;
- De financiële consequenties 2022 en verder te betrekken bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2022;
- Het 'voordeel' als gevolg van de mutatie woonplaatsbeginsel (IU Voogdij 18+) te reserveren totdat de werkelijke effecten bekend zijn;
- De extra gelden voor de invoering van de Wet Open Overheid (WOO) te reserveren tot het plan van aanpak voor de implementatie gereed is;
- Kennis te nemen van de overige ontwikkelingen van deze circulaire/memo;
- De organisatie te informeren over de uitkomsten/memo.

SAMENVATTING

Het gemeentefonds is veruit de belangrijkste inkomstenbron voor gemeenten en dus van groot belang voor de financiële kaders voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2022 – 2025, maar ook voor de actualisatie van het huidige dienstjaar 2021.

De memo is gebaseerd op de uitwerking van de Voorjaarsnota van de Rijksoverheid, welke voor gemeenten is vertaald in de meicirculaire. Om een totaalbeeld te geven zijn ook de uitkomsten van de tussentijds verschenen Maartcirculaire meegenomen met incidentele inkomsten voor coronacompensatie vanuit het 4^e coronapakket en als afzonderlijke bijlage toegevoegd. Financieel zijn deze reeds verwerkt bij de 1^e berap. Een samenvatting van deze nieuwe en reeds eerder genomen steunmaatregelen voor 2021 is te vinden in bijlage 1 van deze memo.

De belangrijkste mutaties als gevolg van de meicirculaire worden samenvattend veroorzaakt door:

- Bijstelling van het accres en uitkeringsfactor op basis van de meest recente indexering;
- Terugdraaien van de opgenomen stelpost naar aanleiding van het vastzetten accres;
- Aanpassing van de WOZ waarden;
- Extra incidentele middelen Jeugdzorg;
- Meerjarige actualisatie van de maatstaven met de grootste financiële impact.

Bovenstaande leidt samengevat tot in totaal de volgende mutaties in het gemeentefonds voor de (meerjaren) begroting 2021 – 2025 ten opzichte van de 2^e Kwartaalbrief 2021 en de Kadernota 2022.

	2021	2022	2023	2024	2025
Decembercirculaire	45.490	45.220	45.555	46.905	47.275
Maartcirculaire (corona pakket)	345				
Mutaties Kadernota	-460	615	960	425	1.260
Stand Kadernota 2022	45.375	45.835	46.515	47.330	48.535
Stand Meicirculaire 2021	46.620	46.840	47.240	47.815	48.845
Effect Meicirculaire 2021	1.245	1.005	725	485	310

NB Het effect over 2021 wordt in de 3^e kwartaalbrief 2021 verwerkt, de effecten over 2022 tot en met 2025 worden in de begroting 2022 verwerkt.

Herijking gemeentefonds

Op 2 februari 2021 is er een advies aanvraag vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) aan de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) gedaan. Hierin zijn de eerste voorlopige financiële effecten per gemeente bekend geworden als gevolg van de herverdeling.

Het ROB heeft inmiddels in maart een tussenbericht gemaakt over de uitkomsten van de herziening. Hierin zijn een aantal kritische vragen naar voren gekomen. Het ging onder andere over de uitlegbaarheid van de herverdeeleffecten, met name in het sociaal domein. Op 9 april heeft de demissionair minister van BZK Ollongren aangegeven niet eerder dan in juni met een aangepast voorstel voor een nieuwe verdeling van het gemeentefonds te komen. De demissionair minister laat weten het huidige voorstel 'nog een keer' kritisch tegen het licht te houden. Dit met name omdat er een aantal contra-intuïtieve effecten zijn waar te nemen. De VNG is nauw bij dit vervolgonderzoek betrokken.

Na ontvangst en weging van het definitieve advies van de ROB start de VNG-consultatie bij gemeenten. Die zal mogelijk voortduren tot in september 2020. Een nieuw kabinet zal een besluit moeten nemen over het nieuwe verdeelstelsel. Inwerkingtreding is voorzien per 1-1-2023. De publicatie van definitieve resultaten is uiterlijk in de meicirculaire 2022.

Extra inkomsten Jeugd 2021 (incidenteel)

Rijk en VNG zijn in het voorjaar een incidentele compensatie 2021 voor de extra kosten jeugdhulp voor een totaal bedrag van € 613 mln¹. Hiervan komt € 493 miljoen via het gemeentefonds. Daarvan is in deze circulaire € 438 miljoen verwerkt voor gemeenten, de overige € 55 mln. is voor de VNG voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening, hetgeen wordt verwerkt in de septembercirculaire 2021. Daarnaast komt er nog € 120 miljoen via specifieke uitkeringen. De compensatie via het gemeentefonds komt bovenop de € 300 miljoen die al eerder gegeven is. De compensatie is niet louter een budgettair voordeel. Er moeten extra kosten uit betaald worden, zoals het terugdringen van de wachtlijsten. In totaal gaat het voor Diemen om een bedrag van € 634.000.

Extra inkomsten Jeugd 2022 (incidenteel)

De gemeenten krijgen in 2022 € 1.314 miljoen, bovenop de € 300 miljoen die het Rijk al als voorschot had gegeven voor de tekorten op de jeugdzorg². Verder worden er maatregelen genomen om € 214 miljoen te besparen, zoals over medewerking aan hervormingen, bezuinigingen, regionaliseren en aanleveren van gegevens. Samen dekt dat het volledige geraamde tekort van de gemeenten. Dat heeft staatssecretaris P. Blokhuis van Volksgezondheid, Welzijn en Sport besloten na de arbitrage-uitspraak dat het Rijk de gemeenten volledig moest compenseren voor de tekorten in de jeugdzorg. Een beslissing over 2023 en verder moet worden genomen door het volgende kabinet. Bij het opmaken van deze memo is de verdeling en de uitkeringsvorm (gemeentefonds, decentralisatie-uitkering of specifieke uitkering) van het extra bedrag nog niet bekend. Deze zal later deze maand verschijnen en worden betrokken bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2022.

Mutatie Woonplaatsbeginsel

Met de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel verschuift de verantwoordelijkheid voor de zorg van naar inschatting zo'n 20.000 kinderen naar een andere gemeente. Dit stelt op hoofdlijnen dat de gemeente waar de ouder met het gezag woont ook verantwoordelijk is voor de financiering van jeugdhulp. In afwachting van de besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds wordt het woonplaatsbeginsel al wel ingevoerd vanaf 1 januari 2022. Dit is

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/04/22/afspraken-aanpak-problematiek-jeugdzorg>

² <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/06/03/ruim-%E2%82%AC13-miljard-extra-naar-gemeenten-voor-tekorten-jeugdzorg-in-2022>

opgenomen in deze meicirculaire op basis van de meest recente gegevens en zijn ook gebruikt voor 2023 en verder.

LEESWIJZER

Er zijn veel ontwikkelingen gaande op het gebied van gemeentelijke financiën en het gemeentefonds. In de coronatijd, de herijking van het gemeentefonds, een periode van formatie na de verkiezingen en de discussie over de tekort binnen de jeugdzorg is de berichtgeving van vandaag de volgende dag al weer aangevuld of toch weer anders.

De informatie bij de meicirculaire is dan ook een momentopname en geeft een vertaling van voorjaarsnota van het Rijk³. Er is sprake van een bijstelling van de maatstaven voor 2021 en een eigen meerjarige prognose van de maatstaven met de grootste financiële impact. Daarnaast bevat de memo een actualisatie van de belangrijkste ontwikkelingen die op het moment van samenstelling bekend zijn.

Om deze reden wordt er bij deze memo een onderscheid gemaakt tussen 'wat is nodig' en 'wat is zinvol om te weten'. Het onderdeel 'wat is nodig' is opgenomen onder het hoofdstuk Toelichting mutaties meicirculaire 2021 en het onderdeel 'wat is zinvol' onder het hoofdstuk 'Overige ontwikkelingen'. Dit uitdrukkelijk met de opmerking dat de onderdelen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn om een totaalbeeld van de ontwikkelingen te kunnen hebben.

TOELICHTING MUTATIES MEICIRCULAIRE 2021

UITGANGSPUNTEN BEREKENING

De berekeningen zijn gemaakt op basis van de maatstaven in de laatst bekende specificatie nr. 4 per 22-4-2021 van het BZK. Deze zijn aangevuld met een meerjarige prognose van de belangrijkste maatstaven met de grootste financiële impact. Voor Diemen zijn dit:

- Actualisatie van de WOZ waardes;
- Ontwikkeling van het inwonersaantal;
- Prognose aantal woningen en huishoudens;
- Ontwikkeling van het aantal jongeren < 18 jaar.

TABEL MUTATIES

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van de primitieve begroting 2021 naar de meicirculaire 2022. Alle tussentijdse mutaties zijn middels afzonderlijke memo's en besluitvorming reeds toegelicht en worden daarom als totaaleffect in de tabel opgenomen. De mutaties van de meicirculaire worden wel afzonderlijk weergegeven en in dit hoofdstuk per onderdeel verder toegelicht. Daarnaast is volledigheidshalve een bijlage opgenomen met allen inkomsten welke betrekking hebben op de Coronacompensatie.

	2021	2022	2023	2024	2025
Stand Primitieve begroting 2021 (o.b.v. Meicirculaire 2020)	44.695	45.000	45.425	46.735	47.100
Totaal mutatie Septembecirculaire 2020	500	125	35	75	80
Stand Septembecirculaire 2020	45.195	45.125	45.460	46.810	47.180
Decembecirculaire 2020					
Totaal mutatie Decembecirculaire	295	95	95	95	95
Stand Decembecirculaire 2020	45.490	45.220	45.555	46.905	47.275
Totaal mutatie Kadernota 2022	-115	615	960	425	1.260
Stand Kadernota 2022	45.375	45.835	46.515	47.330	48.535

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnotas/2021/05/28/voorjaarsnota-2021>

	2021	2022	2023	2024	2025
Meicirculaire 2021					
Uitkeringsfactor					
Afrekening BCF plafond 2020	150				
Accresontwikkeling	-5	-315	-815	-1.185	-1.330
Subtotaal:	145	-315	-815	-1.185	-1.330
Ontwikkeling uitkeringsbasis					
Hoeveelheidsverschillen	-30	15	15	15	15
Uitkeringsfactor	340	635	670	685	635
Terugdraaien nominaal effect ivm uitzetten bevroren inflatie		140	310	410	410
Subtotaal:	310	790	995	1.110	1.060
WOZ					
WOZ-waarden mutaties	0	290	300	305	315
Taakmutaties					
Aanpak problematiek jeugdzorg: verdringing en lichte jeugdzorgproblematiek	330				
Aanpak problematiek jeugdzorg: POH Jeugd GGZ	15				
Aanpak problematiek jeugdzorg: wachttijden specialistische jeugdzorg	290				
Wet Open Overheid (structureel)		45	65	80	90
Wet Open Overheid (incidenteel 2022 t/m 2026)		60	60	60	60
Diverse overige taakmutaties	30	20	20	25	25
Subtotaal:	665	125	145	165	175
IU/DU/SU					
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	55				
Inburgering (IU)	-20	20	10	5	5
Armoedebestrijding kinderen (DU)		-10	-10	-10	-10
Subtotaal:	35	10	0	-5	-5
Corona steunpakket					
Heroriëntatie zelfstandigen (DU) (Corona)	10				
Jeugd aan Zet (DU) (Corona)	10				
Subtotaal:	20				
3 D's in het sociaal domein					
Participatie (IU)	55	50	45	40	40
Voogdij/18+ (IU)	15	55	55	55	55
Subtotaal:	70	105	100	95	95
Mutatie Meicirculaire	1.245	1.005	725	485	310
Stand Meicirculaire 2021	46.620	46.840	47.240	47.815	48.845

Afrekening BCF plafond

Het Btw-compensatiefonds (BCF) is opgericht om btw weg te nemen als factor in de afweging van decentrale overheden tussen uitbesteden en inbesteden (uitvoering door de eigen organisatie). Voor marktpartijen is er zo een eerlijke kans om bij gemeenten en provincies 'binnen te komen'. Decentrale overheden kunnen betaalde btw terugvragen bij het compensatiefonds. Dit compensatiefonds wordt gevoed door een verlaging van het gemeentefonds. Afgesproken is dat wanneer er meer of minder aanspraak wordt gemaakt op dit compensatiefonds, eventuele middelen aanvullend worden onttrokken dan wel terugvloeien naar het gemeentefonds. In 2021 is de verwachting dat er een onderbesteding gaat plaatsvinden. Hiermee vloeit een deel dus weer terug ten gunste van het gemeentefonds.

Accresontwikkeling

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voorvloeiend uit de trap op trap af-methode wordt het accres (dat is het Frans woord voor 'groei') genoemd, en wordt uitgedrukt in een percentage. Het percentage wordt berekend door de relevante rijksuitgaven in enig jaar te vergelijken met het daaraan voorafgaand jaar. Als de rijksuitgaven achter blijven bij de planning, wordt dat onderbesteding of onderuitputting genoemd. Ten opzichte van de vorige circulaire blijkt dat het accres met name minder is gestegen door lagere loon- en prijsontwikkelingen dan waar eerder rekening mee werd gehouden.

Het kabinet heeft besloten de extra uitgaven die gerelateerd zijn aan corona 'buiten haken te plaatsen'. Ze worden dus niet meegenomen in de berekening van het accres.

Hoeveelheidsverschillen

Aan de hand van de laatste specificatie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) en de aangeleverde maatstaven zijn een aantal maatstaven geactualiseerd of definitief bekend geworden. De mutatie in deze maatstaven leidt tot een voordeel vanaf 2022.

Uitkeringsbasis (effect uitkeringsfactor)

De uitkeringsbasis wordt gebaseerd op de aantallen qua maatstaven en de prijs per eenheid die daaraan is gekoppeld. De uitkeringsbasis heeft ten opzichte van de septembercirculaire 2020 een dalende tendens. Dat is vooral het gevolg van dalende aantallen bijstandsontvangers omdat de instroom door de corona-pandemie meevalt. Daarnaast dalen de aantallen inwoners en jongeren. Als de uitkeringsbasis daalt, zal dit leiden tot een toename van de uitkeringsfactor, om zo het geheel van het gemeentefonds te kunnen verdelen.

Terugdraaien stelpost nominaal effect

In de meicirculaire 2020 heeft het Rijk, op aandringen van gemeenten, besloten om het accres voor 2 jaar te bevriezen (2020 en 2021). Dit om schommelingen in het gemeentefonds te voorkomen en financiële stabiliteit te bieden aan gemeenten. De gemeente Diemen raamt op basis van constante prijsontwikkeling. Om tot deze constante prijs index te komen, moet de lopende prijsindex dus gecorrigeerd worden met de inflatie. De verwachting was dat de indexering bij het vastzetten van het accres tegen lopende prijs te hoog zou zijn ingeschat, waardoor er voor de constante prijs, na correctie met de inflatie, een fictief voordeel zou ontstaan. Om die reden is in de Septembercirculaire 2020 rekening gehouden met het neutraliseren van dit effect en vanaf 2022 in de vorm van een negatieve stelpost opgenomen. Dit blijkt dus een juiste inschatting te zijn geweest. De werkelijke loon- en prijsontwikkelingen vallen gemiddeld lager uit, met als gevolg een negatief effect op het accres. Dit nadeel wordt nu deels gedempt door het laten vrijvallen van deze stelpost.

ONTWIKKELING WOZ KORTING

Er is een bijzondere maatstaf welke in de algemene uitkering wordt gehanteerd, namelijk de WOZ-maatstaf. Deze maatstaf leidt namelijk tot een korting voor de gemeente op de inkomsten uit de algemene uitkering. Het Rijk gaat er namelijk vanuit dat gemeenten onroerend zaak belasting (ozb) heffen om zelf inkomsten te genereren. De ozb wordt geheven door de WOZ-waarde te vermenigvuldigen met een eigen (door de Raad vastgesteld) tarief. Uitgangspunt welke het Rijk hanteert, kijkend naar draagkracht, is: hoe hoger de WOZ waarde, des te meer een gemeente in staat is om zelfstandig inkomsten te genereren. Met andere woorden, in een gemeente met veel dure woningen is er meer draagkracht om ozb-inkomsten te genereren dan in een gemeente met veel goedkope woningen.

Een maatstaf mag niet beïnvloedbaar zijn. Om die reden is er voor gekozen om niet de werkelijke ozb opbrengst van een gemeente als maatstaf voor de korting te hanteren (immers het tarief is beïnvloedbaar), maar hiervoor de WOZ waarde, vermenigvuldigd met een landelijk gemiddeld tarief (het rekentarief), te hanteren. Omdat de maatstaf tot een korting leidt, betekend bovenstaande dat een gemeente met een hoge WOZ waarde meer gekort wordt dan een gemeente met een lage WOZ waarde. Dit sluit aan bij het doel van de verdeling van het gemeentefonds, namelijk: "Elke gemeente is, gezien haar structurele omstandigheden, (globaal) in staat om, bij gelijke belastingdruk, een gelijkwaardig niveau van voorzieningen te realiseren"⁴.

In de meicirculaire zijn de nieuwe landelijke rekentarieven bekend geworden voor woningen en niet-woningen. Daarnaast is er voor Diemen ook een inschatting gemaakt van de gemiddelde prijsontwikkeling van woningen en niet-woningen en de nieuwe woningbouwprognose is verwerkt. Deze mutaties leiden tot een iets hogere aftrek bij de WOZ maatstaf tussen de € 38.000 en € 74.000.

TAAKMUTATIES

EXTRA MIDDELEN JEUGDZORG

In de brief van 22 april jongstleden⁵ heeft de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bekend gemaakt, om naast het reeds eerder toegezegde bedrag van € 300 mln., een aanvullend bedrag van € 613 mln. beschikbaar te stellen voor Jeugdzorg in 2021.

De extra middelen zijn onder andere bedoeld om in 2021 uitbreiding van de crisiscapaciteit jeugd-ggz mogelijk te maken en wachttijden aan te pakken. Daarnaast is afgesproken dat gemeenten en Rijk aan de slag gaan met maatregelen om de structurele houdbaarheid van de uitvoering van de Jeugdwet te verbeteren⁶. Het gaat om het stimuleren van tariefdifferentiatie en standaardisatie van de uitvoering, het versmallen van de medische verwijrouten door enkel te verwijzen naar gecontracteerd aanbod en het breder invoeren van een praktijkondersteuner jeugd-ggz bij de huisarts.

Het bedrag van € 613 mln. is opgedeeld in 2 onderdelen.

1. Een bedrag van € 483 mln. wordt uitgekeerd middels het gemeentefonds. Hiervan is in de meicirculaire nu een bedrag van meegenomen van € 438 mln. en beschikbaar voor gemeenten. Voor Diemen betekent dit een totaal bedrag van € 634.000, bestaande uit € 330.000 voor *Verdringing en lichte problematiek*, € 14.000 voor *POH Jeugd* en € 290.000 voor *Wachtlijsten specialistische Jeugdzorg*. Het andere deel (ad.€ 55 mln.) is voor de VNG voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening, hetgeen wordt verwerkt in de septembercirculaire 2021.

⁴M.A. Allers 2010

https://www.coelo.nl/images/rapporten/Verevening_conform_het_derde_aspiratieniveau.pdf

⁵ Kamerbrief 22 april 2021

⁶ Afspraken aanpak problematiek jeugdzorg

2. Een bedrag van € 120 mln. wordt uitgekeerd via specifieke uitkeringen, welke aangevraagd kunnen worden (door een beperkt aantal coördinerende gemeenten) en maken dus geen onderdeel uit van het gemeentefonds.

WET OPENBAARHEID BESTUUR

Deze initiatiefwet is op 26 januari 2021 door de Tweede Kamer aangenomen en beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken⁷. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe basis, verankeren zij het recht op toegang tot informatie wettelijk en beogen zij de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren. De Eerste Kamer dient nog een besluit te nemen over de WOO. Bij instemming van de Eerste Kamer zal de wet een halfjaar later in werking treden. Dit zal waarschijnlijk in het eerste kwartaal van 2022 zijn. De huidige Wet openbaarheid van bestuur (WOB) wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de WOO.

Vooruitlopend op de besluitvorming in de Eerste Kamer heeft het kabinet bij de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend onrecht' van de Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) financiële middelen vrijgemaakt. Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de WOO. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen, voor de periode 2022 tot en met 2026 een bedrag van € 25 miljoen per jaar, zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen, € 21 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42 miljoen vanaf 2026, zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de WOO, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

OVERIGE DIVERSE KLEINE TAAKMUTATIES

Daarnaast zijn er diverse overige kleine taakmutaties < € 15.000 en worden derhalve niet verder toegelicht. Een eventuele inhoudelijke toelichting staat vermeld in hoofdstuk 2.2 van de meicirculaire 2021⁸. De bedragen per onderwerp staan in onderstaande tabel aangegeven:

	2021	2022	2023	2024	2025
Compensatieregeling Voogdij 18+	9				
Ketensystemen Jeugd	-1	-1	-1		
Rijksvaccinatieprogramma meningokokken	6	7	7	7	8
Rijksvaccinatieprogramma informed consent	1				
Handhaving energielabel C kantoren	3	3	3	3	3
Handelsregister	-2	-2			
Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	13	13	13	14	14
Verrekening Voogdij 18+		-11	-12	-12	-12
Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg		11	11	11	11
Kinderopvang toezicht en handhaving		1	1	1	1
	30	21	22	24	25

⁷ [Wetsvoorstel Wet open overheid](#)

⁸ [Meicirculaire 2021](#)

INTEGRATIE- EN DECENTRALISATIEUITKERINGEN

MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDINGSTATUSHOUDERS

Gemeenten zijn verplicht te voorzien in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Hiervoor ontvangen gemeenten een vast bedrag van de gerealiseerde taakstelling. In deze circulaire worden de middelen toegekend op basis van de realisatie per peildatum 11 februari 2021.

INBURGERING

De mutatie in de meicirculaire is 3 ledig.

1. Enerzijds vind er een korting op uitvoeringskosten plaats in 2021 i.v.m. de uitstel van de wet (uitname van € 26,9 mln. in 2021);
2. Toename in de jaren daar na voor de ondertussengroep, verspreid over een aantal jaren (toename € 16,5 mln. verdeeld over 2021 t/m 2026);
3. Toename over 4 jaren door hogere huisvestingstaakstelling, extra implementatiekosten en om gemeenten in staat te stellen vanaf 1 juli al zoveel mogelijk volgens de nieuwe wet te werken (toename € 29,4 mln. verdeeld over 2021 t/m 2026);

ARMOEDEBESTRIJDING KINDEREN

Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor de gelden met betrekking tot armoedebestrijding. De middelen worden verdeeld op basis van CBS-gegevens over kinderen met een kans op armoede. De verdeling over de gemeenten voor 2022 en verder is gebaseerd op gegevens over het jaar 2018.

AANVULLENDE CORONAPAKKET

HERORIËNTATIE ZELFSTANDIGEN

Bij de aankondiging van het tweede steun- en herstellepakket is aangegeven dat gemeenten vanaf 1 januari 2021 ondersteuning bieden aan zelfstandig ondernemers die zich willen heroriënteren. Dit kan grotendeels vanuit de extra impulsen en extra budgetten voor crisisdienstverlening worden betaald. Voor aanvullend maatwerk voor zelfstandig ondernemers is in 2021 incidenteel een bedrag van € 6,39 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd.

JEUGD AAN ZET

Het programma beoogt jongeren te ondersteunen die geraakt worden door de effecten van de coronacrisis. Doordat de dagelijkse activiteiten voor veel jongeren door de coronacrisis niet of niet goed mogelijk zijn (zoals onderwijs, sport, sociale ontmoetingen en de mogelijkheid om te werken) is er een toenemende overlast van jongeren in de openbare ruimte. Ook is er vanwege de steeds verdergaande en langdurige beperkende maatregelen grote zorg over het effect van de coronamaatregelen op de fysieke en psychische gezondheid van jongeren.

Het programma maatschappelijke diensttijd (MDT) (uitgevoerd door de ministeries van VWS, SZW en OCW) is van harte bereid om de jongeren in deze crisistijd te ondersteunen. Via dit programma wordt al een grote groep jongeren bereikt en tijdens de coronacrisis extra ondersteund. Het programma MDT zit nog in de groeifase en zoekt meer verbinding met gemeenten, zodat het programma MDT kan doorgroeien naar een landelijk dekkend netwerk. Om deze win-win situatie te versterken wordt ook ten behoeve van de wintereditie van Jeugd aan Zet een financiële bijdrage verstrekt van € 3,1 miljoen aan gemeenten in Nederland. Er nemen 307 gemeenten deel en per gemeente is een bedrag van € 10.000 beschikbaar gesteld. Hiermee kunnen gemeenten in deze

coronatijs jongeren ondersteunen en tegelijkertijd kunnen jongeren een maatschappelijke bijdrage leveren waar deze nu nodig is.

OVERIGE CORONACOMPENSATIE 2021

In eerdere circulaire's zijn al steunmaatregelen met betrekking Corona opgenomen voor 2021. Op 26 maart 2021 is er een vierde aanvullend compensatiepakket bekendgemaakt⁹. Deze inkomsten zijn betrokken in de 1^e bestuursrapportage 2021.

Om een totaal beeld te geven van alle coronacompensaties voor 2021 is in bijlage 1 een overzicht opgenomen, waarin naast de compensatie van deze meicirculaire, ook de overige compensaties zijn weergegeven met daarbij een verwijzing naar de bijbehorende brief en een beknopte toelichting.

3 D'S SOCIAAL DOMEIN

PARTICIPATIE

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2021 (€ 39,78 miljoen in 2021, aflopend naar € 34,52 miljoen structureel).

De verdeling van de bedragen per gemeente wijzigt in de eerste plaats door actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie (gemeten in standardeenheden (SE) per betalende gemeente) zoals die bekend is uit het voorgaande jaar en een inschatting van de blijfkansen in de sociale werkplaats.

VOOGDIJ 18+

Er zijn nieuwe gegevens (jaar 2020) over voogdij/18+ beschikbaar welke gebruikt zijn voor de verdeling van de bedragen voor 2022. Met de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel verschuift de verantwoordelijkheid voor de zorg van naar inschatting zo'n 20.000 kinderen naar een andere gemeente. Dit stelt op hoofdlijnen dat de gemeente waar de ouder met het gezag woont ook verantwoordelijk is voor de financiering van jeugdhulp. In afwachting van de besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds wordt het woonplaatsbeginsel al wel ingevoerd vanaf 1 januari 2022. Dit is opgenomen in deze meicirculaire op basis van de meest recente gegevens en zijn ook gebruikt voor 2023 en verder. De compensatie impliceert ook een toename in de uitgaven als gevolg van het verleggen van de verantwoording voor de bekostiging. Om deze reden wordt geadviseerd om eerst een inschatting te maken van de uitgaven voordat dit bedrag als voordeel wordt verwerkt en voortsnog tegenover deze post een stelpost qua uitgaven te verwerken.

OVERIGE ONTWIKKELINGEN CIRCULAIRE

EXTRA MIDDELEN GEMEENTEFONDS 2022 JEUGDZORG

Het kabinet stelt voor 2022 € 1,314 miljard extra beschikbaar aan gemeenten ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg¹⁰. Dat komt bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen voor dat jaar. Hierin is ook meegenomen dat gemeenten uitvoering geven aan maatregelen die in 2022 een besparing van € 214 miljoen op de jeugdzorguitgaven opleveren.

Het kabinet en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben dat met elkaar afgesproken naar aanleiding van het oordeel van de Commissie van Wijzen. Voor de jaren na 2022 dient het oordeel als zwaarwegende inbreng voor de kabinetsformatie. Tegelijk committeren gemeenten en het Rijk zich nu al aan het maken van afspraken over maatregelen waarmee het jeugdstelsel op de lange termijn beter houdbaar wordt.

⁹ [Maartcirculaire 2021](#)

¹⁰ [Extra middelen Jeugdzorg 2022](#)

Nieuw kabinet

Gemeenten en Rijk zijn het eens dat scherpere keuzes en een meer doelmatige uitvoering nodig zijn om het jeugdstelsel, ook op de lange termijn, beter en houdbaar te maken. De uitgaven aan de jeugdzorg moeten beheersbaar zijn, er moet effectieve zorg beschikbaar zijn voor kinderen die dat nodig hebben en gemeenten moeten hun taken goed kunnen uitvoeren. Dat is een grote gezamenlijke opgave. Een nieuw kabinet zal moeten besluiten over de structurele financiën en noodzakelijke aanpassingen aan het jeugdhulpstelsel om de jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden. Het oordeel van de Commissie van Wijzen dient daarbij als zwaarwegende inbreng. De extra bijdrage voor 2022 is dan ook het maximale plafond, waarvan de verwachting is dat door de gezamenlijk opgave voor de beheersing van het jeugdhulpstelsel een eventuele structurele vergoeding een afbouw zal laten zien.

Hervormingsagenda

Gezien de urgentie van het onderwerp wordt, vooruitlopend op de besluitvorming van het nieuwe kabinet, nu al gestart met het nemen van maatregelen en het voorbereiden van een beter houdbaar jeugdstelsel op de lange termijn. Het Rijk en de VNG committeren zich eraan om gezamenlijk te komen tot een hervormingsagenda, waarin afspraken worden gemaakt over maatregelen en een structureel financieel kader die leiden tot een stelsel waarin zorg beschikbaar is voor kinderen die dat echt nodig hebben, gemeenten betere uitvoeringskracht hebben en er meer inzicht komt in informatie zoals gebruik van jeugdzorg, uitgaven en wachttijden. Ook wordt gestart met de voorbereiding van aanpassing van wet- en regelgeving waar een nieuw kabinet definitief over moet besluiten. Dit gebeurt samen met andere relevante partijen, in het bijzonder zorgaanbieders, beroepsorganisaties, cliëntenorganisaties en toezichthouders. Ook ervaringsdeskundigen worden geraadpleegd.

CORONA ONTWIKKELINGEN VIA GEMEENTEFONDS

INKOMSTENDERVING

De gemeenten ontvangen van het Rijk compensatie voor de gederfde inkomsten van **2020** op basis van het verschil tussen begrote inkomsten 2020 (gegevens begroting) en gerealiseerde inkomsten 2020 (gegevens jaarrekening). De compensatie betreft in ieder geval de volgende posten: toeristenbelasting, parkeerbelasting, terrasprecario- en reclamebelasting, marktgelden, evenementenleges, havengelden en kwijtschelding / oninbaar verklaren lokale heffingen als gevolg van corona. Voor de leges geldt dat, wanneer er een groot verschil blijkt tussen begrote en gerealiseerde leges, dit nader door het Rijk en de VNG zal worden bekeken.

Het Rijk zal, zodra de eerste jaarrekeningen van de gemeenten bekend zijn (naar verwachting medio juli) starten met het in beeld brengen van de derving per gemeente. De uitkomst van de derving zal ter verificatie aan de betreffende gemeente worden voorgelegd. De gemeenten ontvangen na afronding van het verificatieproces een voorlopige indicatie van de compensatie. Het streven is dat voor alle gemeenten de definitieve hoogte van de compensatiebedragen in het najaar bekend is en om deze bedragen vervolgens in december 2021 aan gemeenten uit te keren. Over de details van het proces zullen gemeenten (in overleg met de VNG) de komende maanden nader worden geïnformeerd. Aanvullend hierop heeft het kabinet besloten de reële compensatie voor de inkomstenderving over **2021** over het gehele kalenderjaar te bezien.

CULTUUR EN BUURT- EN DORPSHUIZEN

Het kabinet hevelt de voor de lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen gereserveerde € 60 miljoen over naar het gemeentefonds ter compensatie van de extra uitgaven voor de **eerste twee kwartalen van 2021**. In de septembercirculaire 2021 zal de definitieve verdeling van deze middelen per gemeente bekend worden gemaakt.

Daarnaast reserveert het kabinet voor het **derde kwartaal 2021** € 51,5 miljoen voor de regionale en lokale cultuur waarvan € 36,5 miljoen voor de instandhouding van de regionale en lokale culturele infrastructuur en € 15 miljoen ter compensatie voor de inkomstenderving van medeoverheden door onder andere het kwijtschelden van huren. Het is nog “slechts” een reservering door het Rijk. Een eventuele uitkering hiervan zal in volgende circulaire (September/December) volgen.

Gezien de economie weer opengaat in de tweede helft van dit jaar worden voor andere dossiers in beginsel geen nieuwe middelen gereserveerd. Mochten toch weer coronamaatregelen getroffen moeten worden die tot extra kosten voor medeoverheden leiden in het derde kwartaal voor de reeds in kaart gebrachte dossiers, dan zal tijdig met de medeoverheden overlegd worden met betrekking tot de reële compensatie.

MEERKOSTEN CORONA 2021 - WMO 2015 EN JEUGDWET

In de voorjaarsnota 2021 heeft het kabinet een eerste raming van de omvang van de meerkosten in het sociaal domein opgenomen (€ 141 miljoen). Hiermee onderschrijft het Rijk de afspraak over de meerkosten nogmaals. Deze raming is gebaseerd op de compensatie die in 2020 is uitgekeerd. In de raming is rekening gehouden met het effect van vaccinaties en het afschalen van een deel van de maatregelen vanaf de zomer. Dit budget is indicatief en wordt nog niet als voorschot aan gemeenten uitgekeerd. Dit ter voorkoming van verdeelproblemen bij het definitief vaststellen van de compensatie.

De raming wordt, volgens afspraak, geactualiseerd in de najaarsnota, nadat onderzoek naar de omvang van de meerkosten heeft plaatsgevonden om tot een betrouwbare raming te komen voor de meerkosten in 2021. Op basis van die definitieve raming wordt de omvang van de compensatie vastgesteld en bij decembercirculaire 2021 uitgekeerd aan gemeenten.

CORONA ONTWIKKELINGEN VIA SPECIFIEKE UITKERING

ZWEMBADEN EN IJSBANEN

Op basis van nader onderzoek stelt het kabinet voor de exploitanten van zwembaden en ijsbanen via een specifieke uitkering aan gemeenten € 100 miljoen beschikbaar. De regeling is uitgewerkt en er kunnen aanvragen worden ingediend ¹¹.

TOEZICHT EN HANDHAVING

Om toezicht- en handhavingsorganisaties te ondersteunen stelt het kabinet € 60 miljoen voor tijdelijke coronabaten beschikbaar aan gemeenten. Hiermee kunnen ongeveer 3.800 voltijds fte extra tijdelijke coronabaten in het toezicht en de handhaving gecreëerd worden. De aanvraag kan tot 30 juni worden ingediend en bedraagt voor Diemen maximaal € 116.672¹²

DE TIJDELIJKE OVERBRUGGINGSREGELING ZELFSTANDIG ONDERNEMERS (TOZO)

Eind september heeft het kabinet vanwege de invoering van de landelijke corona-maatregelen besloten de invoering van de beperkte vermogenstoets in de Tozo uit te stellen tot 1 april 2021. Tozo 3 loopt daarmee van 1 oktober 2020 tot 1 april 2021 en bevat geen wijzigingen ten opzichte van Tozo 2. Per 1 januari 2021 ondersteunt het kabinet daarnaast waar nodig zelfstandig ondernemers om zich voor te bereiden op een nieuwe toekomst.

Daarnaast is ook de Tozo 4 en 5 bekend. Deze regeling loopt van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021 en van 1 juli tot 1 oktober.

HERIJKING GEMEENTEFONDS

¹¹ <https://zoek.officiëlebezoekingen.nl/stcrt-2021-14868.pdf>

¹² [Aanvraag Toezicht en Handhaving](#)

Eerste voorlopige uitkomsten

Op 2 februari hebben de fondsbeheerders (Minister BZK en staatssecretaris Financiën) een adviesaanvraag ingediend bij de Raad voor Openbaar bestuur (ROB) voor de eerste uitkomsten van de herijking van het gemeentefonds. Na ontvangst en weging van het definitieve advies van de ROB start de VNG-consultatie bij gemeenten. Die zal mogelijk voortduren tot in september 2020. Een nieuw kabinet zal een besluit moeten nemen over het nieuwe verdeelstelsel. Inwerkingtreding is voorzien per 1-1-2023. De publicatie van definitieve resultaten is uiterlijk in de meicirculaire 2022.

ADVIES ROB EN NIEUW ONDERZOEK

Om tot een afgewogen en onderbouwd advies te kunnen komen heeft de Raad nadere vragen over de herziening van de verdeling van het gemeentefonds aan de minister van Binnenlandse Zaken gesteld. Daarmee wil de Raad meer inzicht krijgen in de inhoudelijke onderbouwing van de verdeling.

De uitkomsten van de herverdeelvoorstellen lijken onvoldoende aan te sluiten bij de ervaren kosten van gemeenten. Onduidelijk is in hoeverre de oorzaak ligt in de methode, de gehanteerde veronderstellingen of dat het beeld van de werkelijke kosten is vertekend.

De Raad hoopt dat het antwoord op deze vragen bijdraagt aan een verdelvoorstel dat boven redelijke twijfel verheven is, uitlegbaar is en aan de maatschappelijke doelen van de financiële-verhoudingswet voldoet.

REACTIE MINISTER BZK EN NIEUW TUSSENTIJD ONDERZOEK

De kritische vragen van de Raad voor het Openbaar Bestuur en vanuit de Tweede Kamer zijn voor het Rijk reden om de voorstellen voor de herverdeling nader te analyseren en te wijzigen.

Minister K.H. Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties schrijft: “De Raad voor het Openbaar Bestuur heeft in een tussenbericht gevraagd om meer toelichting op de keuzes en effecten, en heeft kritische kanttekeningen geplaatst bij de uitlegbaarheid van de uitkomsten, met name in het sociaal domein. Ook heeft het Rijk veel reacties en vragen gekregen van gemeenten. Dit samen is voldoende aanleiding om het verdelvoorstel nog een keer kritisch tegen het licht te houden.”¹³

Nieuwe maatstaf

Daarnaast is bij de actualisering van het verdelvoorstel (van 2017 naar 2019) gebleken dat voor een van de verdeelmaatstaven in het sociaal domein een betere bron beschikbaar is als indicatie voor de gezondheid van de bevolking. Deze nieuwe maatstaf zal worden betrokken bij de nadere analyse.

Juni nieuw voorstel

In juni verwacht het Rijk een nieuw voorstel te hebben. Dat wordt dan eerst ter advisering voorgelegd aan de Raad voor het Openbaar Bestuur. Na ontvangst en weging van het definitieve advies van de ROB start de VNG-consultatie bij gemeenten. Die zal mogelijk voortduren tot in september 2020.

¹³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/04/09/uitstel-beantwoording-kamervragen-over-herijking-gemeentefonds>

Aanvullend pakket re-integratie en impuls re-integratie (€ 41.000 EN € 22.000)

Als onderdeel van het steun- en herstellepakket stelt het kabinet in 2020 en 2021 extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden beschikbaar (€ 40 miljoen in 2020; € 90 miljoen in 2021). Gemeenten ontvangen deze extra middelen zodat zij de reguliere dienstverlening op peil kunnen houden nu de instroom in de bijstand toeneemt. Daarnaast ontvangen gemeenten in 2021 een tijdelijk impuls voor re-integratie (€ 50 miljoen) die gemeenten in staat stelt om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Persoonlijk contact is belangrijk om hen vanuit een uitkeringssituatie naar werk te begeleiden¹⁴.

Gemeentelijk schuldenbeleiden bijzondere bijstand (€ 42.000 EN € 15.000))

Als onderdeel van het steun- en herstellepakket stelt het kabinet in 2020 en 2021 extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid (€ 15 miljoen in 2020; € 30 miljoen in 2021) en de bijzondere bijstand (€ 5 miljoen in 2020; € 10 miljoen in 2021) beschikbaar, gelet op de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek. Deze extra middelen stellen gemeenten in staat om hun inwoners waar nodig van dichtbij te blijven ondersteunen¹⁵.

Opschalingskorting (€ 247.000)

Hoewel geen directe vergoeding betreft, is er als gevolg van de coronacrisis besloten gemeenten tijdelijk meer financiële ruimte te geven. Hiermee is de toename in de opschalingskorting voor 2 jaar uitgesteld.

Perspectief jeugd en jongeren (€ 40.000)

Voor jongeren is het essentieel om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten. Met een Jeugdpakket van € 58,5 miljoen wil het kabinet een impuls aan gemeenten geven om samen met jongeren, lokale organisaties en eventensector volledig coronaproof kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding. Gemeenten ontvangen extra middelen t.b.v. de inzet van jongerenwerkers in achterstandswijken. Een bedrag van € 40 miljoen is aan de algemene uitkering toegevoegd.

Jongerenwerk jeugd (€ 26.000)

Om jongeren uit bepaalde risicogroepen te benaderen en te bereiken wordt de huidige extra inzet van jongerenwerk uit het Jeugdpakket verlengd tot eind 2021. Het kinder- en jongerenwerk speelt ook een signalerende rol op het gebied van psychische problemen of huiselijk geweld.

Mentale ondersteuning jeugd (€ 22.000)

Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn. Als onderdeel van het aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl van 12 februari 2021¹⁶ zet het kabinet daarom met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door bijvoorbeeld: geven van trainingen, zoals weerbaarheidstrainingen, inzet op extra coaching van jongeren, inrichten van meer inloophuizen waar jonge ervaringsdeskundigen andere jongeren hulp bieden voor mentale ondersteuning, inrichten van buddyprojecten waarbij jongeren gekoppeld worden aan een leeftijdsgenoot voor mentale steun. Om jongeren uit bepaalde risicogroepen te benaderen en te bereiken wordt de huidige extra inzet van jongerenwerk uit het Jeugdpakket.

¹⁴ [Kamerbrief 30 november Minister SZW, voortgang uitwerking aanvullend sociaal pakket](#)

¹⁵ [Kamerbrief 28 september Minister SZW, intensivering armoede- en schuldenaanpak](#)

¹⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/02/12/kabinet-stelt-200-miljoen-euro-beschikbaar-voor-welzijn-in-coronatie>

Jongerenwerk jeugd (€ 15.000)

Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn. Daarom zetten we met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door inzet op meer mogelijkheden tot ontmoeting in (tijdelijk onbenutte) ruimten zoals bibliotheken, buurthuizen, wijkcentra, sporthallen en evenementenhallen beter en veilig te benutten voor sociale en ondersteuningsactiviteiten.

Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (1e tranche € 90.000)

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, en die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. Dat geldt bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan verliezen en geen recht (meer) hebben op een uitkering, of voor zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen maar geen aanspraak op de Tozo kunnen maken.

In de maartcirculaire is voor het eerste kwartaal van 2021 € 65 miljoen beschikbaar gekomen via de Algemene uitkering van het gemeentefonds volgens de eerder afgesproken verdeelsleutel. In de tweede tranche wordt het resterende budget van € 195 miljoen over gemeenten verdeeld. Voorafgaand aan de toekenning van de tweede tranche wordt gekeken of de verdeelsleutel aanpassing behoeft op basis van wat in de praktijk zichtbaar is over het gebruik van de regeling.

Afvalverwerking (€ 52.000)

Door de coronacrisis hebben gemeenten zowel extra kosten gemaakt als inkomsten gemist met betrekking tot afvalinzameling. Met name het restafval is, door onder andere het thuiswerken, in hoeveelheid gegroeid. Veel gemeenten hebben contracten gesloten met een variabele prijs voor de verwerking hiervan. Deze prijs is door de brede toestroom, gestegen. Tegelijkertijd ontvangen de gemeenten voor andere afvalstromen een vergoeding. Maar omdat deze stromen zijn toegenomen, is de vergoeding hiervoor gedaald.

Bestrijding eenzaamheid ouderen (€ 49.000)

Eenzaamheid is door corona toegenomen. Op lokaal niveau zetten gemeenten met lokale partners al in op het bestrijden van eenzaamheid. Maar nog niet iedereen wordt persoonlijk bereikt. Het kabinet stelt middelen ter beschikking zodat – via gemeenten en lokale partners – kan worden ingezet op onder meer de volgende acties:

- Extra contact met ouderen: huisbezoeken, digitaal en belcontact. Hierdoor ontstaat tevens meer zicht op hoe het werkelijk met ouderen gaat.
- Extra helpende handen: boodschappen, hulpvragen doorzetten, helpen contact met anderen te maken.
- Inzet op verbinding tussen mensen: creëren van meer mogelijkheden elkaar coronaproof te ontmoeten, mensen aan elkaar koppelen om samen activiteiten te organiseren.
- Extra inzet op zingeving: alternatieve dagbesteding helpen organiseren, deelname culturele activiteiten.

Extra begeleiding kwetsbare groepen (€ 45.000)

De coronacrisis maakt dat de levens van iedereen met begeleiding er heel anders uitziet: dagbesteding gaat soms niet door (horeca is bijvoorbeeld gesloten), er komen minder mensen langs, niet iedereen begrijpt de maatregelen even goed. Ook is er meer begeleiding en ondersteuning nodig voor mensen met andere beperkingen. Bijvoorbeeld kwetsbare mensen met een medische aandoening die zeer bang zijn besmet te raken gezien de risico's dat deze besmetting fataal kan zijn of zeer ernstige consequenties kan hebben. Dit maakt dat extra ondersteuning nodig is zodat lokaal kan worden geïnvesteerd.

Cultuurmiddelen (€ 50.000)

Veel van de culturele instellingen die door gemeenten worden ondersteund, komen door de coronacrisis in de problemen omdat activiteiten niet kunnen doorgaan en eigen inkomsten dalen. Met deze extra middelen worden gemeenten in staat gesteld om deze belangrijke instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden¹⁷.

Tweede kamer verkiezingen (€ 33.000)

Om gemeenten te compenseren voor de extra kosten bij Tweede Kamerverkiezing in 2021 als gevolg van de coronamaatregelen heeft het kabinet € 30 miljoen ter beschikking gesteld. In overleg met de VNG is besloten tot een aanvullende compensatie van € 26,9 miljoen, waarvan € 22 miljoen wordt uitgekeerd als compensatie voor gemeenten via het gemeentefonds. Deze compensatie is bedoeld voor gemeenten voor onder meer de extra organisatie, het inrichten van stemlokalen en instellen van stembureaus voor vervroegd stemmen, het drukken, opslaan en beveiligen van stembescheiden, de portokosten van briefstembescheiden, het instellen van afgiftepunten en van briefstembureaus. Het resterende bedrag van € 4,9 miljoen is bestemd voor activiteiten voor communicatie/voorlichting, ondersteuning voor gemeenten en evaluatie.

Jeugd aan Zet (€ 10.000)

Het programma beoogt jongeren te ondersteunen die geraakt worden door de effecten van de coronacrisis. Doordat de dagelijkse activiteiten voor veel jongeren door de coronacrisis niet of niet goed mogelijk zijn (zoals onderwijs, sport, sociale ontmoetingen en de mogelijkheid om te werken) is er een toenemende overlast van jongeren in de openbare ruimte. Ook is er vanwege de steeds verdergaande en langdurige beperkende maatregelen grote zorg over het effect van de coronamaatregelen op de fysieke en psychische gezondheid van jongeren.

Het programma maatschappelijke diensttijd (MDT) (uitgevoerd door de ministeries van VWS, SZW en OCW) is van harte bereid om de jongeren in deze crisistijd te ondersteunen. Via dit programma wordt al een grote groep jongeren bereikt en tijdens de coronacrisis extra ondersteund. Het programma MDT zit nog in de groeifase en zoekt meer verbinding met gemeenten, zodat het programma MDT kan doorgroeien naar een landelijk dekkend netwerk. Om deze win-win situatie te versterken wordt ook ten behoeve van de wintereditie van Jeugd aan Zet een financiële bijdrage verstrekt van € 3,1 miljoen aan gemeenten in Nederland. Er nemen 307 gemeenten deel en per gemeente is een bedrag van € 10.000 beschikbaar gesteld. Hiermee kunnen gemeenten in deze coronatijd jongeren ondersteunen en tegelijkertijd kunnen jongeren een maatschappelijke bijdrage leveren waar deze nu nodig is.

Heroriëntatie zelfstandigen (€ 11.000)

Bij de aankondiging van het tweede steun- en herstellepakket is aangegeven dat gemeenten vanaf 1 januari 2021 ondersteuning bieden aan zelfstandig ondernemers die zich willen heroriënteren. Dit kan grotendeels vanuit de extra impulsen en extra budgetten voor crisisdienstverlening worden betaald. Voor aanvullend maatwerk voor zelfstandig ondernemers is in 2021 incidenteel een bedrag van € 6,39 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd.

¹⁷ [Kamerbrief 16 november Minister OCW, Uitwerking maatregelen tweede specifieke pakket voor de culturele en creatieve sector](#)

		Diemen				Totaal Diemen
		2021			Totaal 2021	
Soort uitkering	Doel	Informatiebrief	Pakket 2 Sept. Circ.	Pakket 3 Dec. Circ.	Pakket 4 Mrt. Circ.	Mei. Circ.
Algemeen	Aanvullende pakket re-integratiekosten 2021	23 september SZW		41.299		41.299
	Impuls re-integratie 2021	23 september SZW		22.053		22.053
	Bijzondere bijstand 2021	23 september SZW		14.720		14.720
	Gemeentelijk schuldenbeleid 2021	23 september SZW		42.276		42.276
	Schrappen opschalings korting 2021	28 en 31 augustus	247.290			247.290
	Perspectief jeugd en jongeren 2020	26-3-2021			39.886	39.886
	Perspectief jeugd en jongeren 2021	26-3-2021			36.803	36.803
	Jongerenwerk	26-3-2021			26.468	26.468
	Mentale ondersteuning 2021	26-3-2021			21.903	21.903
	Activiteiten en ontmoetingen	26-3-2021			15.280	15.280
	Bijzondere bijstand (TONK) 2021	26-3-2021			89.763	89.763
	Afvalverwerking	26-3-2021			52.473	52.473
	Bestrijden eenzaamheid ouderen 2021	26-3-2021			49.340	49.340
	Extra begeleiding kwetsbare groepen	26-3-2021			44.505	44.505
Totaal Algemeen			247.290	120.347	376.421	744.058
Decentralisatie	Cultuurmiddelen 2021	16-11-2020		50.237		50.237
	Extra kosten verkiezingen 2021	30-10-2020		33.341		33.341
	Mutaties voorschoolse voorziening peuters	26-3-2021			6.696	6.696
	Jeugd aan Zet	31-5-2021				10.000
	Herorientatie	31-5-2021				10.880
Totaal Decentralisatie				83.577	6.696	20.880
Eindtotaal			247.290	203.924	383.117	855.212

Toelichting op de vergoeding

-
- [Brief 28 en 31 augustus](#)
- [Brief 23 September](#)
- [Brief 30 Oktober](#)
- [Brief 16 November](#)
- [Brief 26 maart 2021](#)